

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116201256
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8116201256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: Z. K., N.. XX.X.XXXX, A. XXX XX F. XX, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Tomčovčík, s.r.o., so sídlom Nerudova 14, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 50 001 949, proti žalovanému: Groupama Garancia Biztosító Zrt., so sídlom Erzsébet királyné útja 1/C, 1046 Budapest, Maďarsko, číslo registrácie: 01-10-041071, organizačná zložka oprávnená konať na území Slovenskej republiky: Groupama Garancia poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava, IČO: 47 236 060, právne zastúpený: JAVOR - TOKÁR, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, 831 04 Bratislava, IČO: 36 264 750, o zaplatenie 56.944,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 17C/19/2016-214 zo 07.11.2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom, č.k. 17C/19/2016-222 z 21.11.2018 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 29.252,- eur s príslušenstvom z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a v zamietavom výroku v časti o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia .

Zrušuje rozsudok vo výroku o nároku na náhradu trov konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného sumu 21.574,- eur s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 24.02.2014 do zaplatenia, žalobu v prevyšujúcej časti o bolestné zamietol, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 29.252,- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 20.12.2014 do zaplatenia, žalobu v prevyšujúcej časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo skutkového zistenia, že dňa 03.06.2013 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej žalobca utrpel poranenia s následkami, ktoré vyplývajú zo znaleckého posudku znaleckej organizácie Lege Artis, ktorá ohodnotila bolestné 1340 bodmi a sťaženie spoločenského uplatnenia 1980 bodmi. Voči tomuto znaleckému posudku predložil žalovaný námietky týkajúce sa predovšetkým položky 253 - M. V. a F. W. po W. S. P. V., Y. W. B. L. K. W. W., M. Z. P. P.. Súd prvej inštancie poukázal na to, že tento znalecký posudok obsahuje aj psychiatrické vyšetrenie vykonané V. J. V. K., ktorá položku 253 ohodnotila počtom bodom 900, pričom táto položka má podľa zákona rozpätie od 260 do 1 560 bodov. Položka 253 bola v súlade s § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšená o 50 %, teda o 450 bodov. Predmetný znalecký posudok

bol vypracovaný za účelom prehodnotenia pôvodných lekárskeho posudkov v dôsledku námietok žalovaného. Súd prvej inštancie predmetný znalecký posudok doručil žalovanému 13.12.2017 s tým, že má možnosť sa k nemu vyjadriť v lehote 15 dní. Žalovaný požiadal o predĺženie tejto lehoty do 31.1.2018 a svoje vyjadrenie k posudku predložil 05.02.2018. Uvedeným podaním navrhol osobné vyšetrenie poškodeného znalkyňou, psychiatrickou V. V., pričom podaním z 11.04.2018 oznámil súdu, že predloží súkromný znalecký posudok do 31.06.2018. Podaním z 01.08.2018 požiadal žalovaný žalobcu o súčinnosť pri vypracovaní znaleckého posudku. Podaním z 31.10.2018 požiadal žalovaný súd o odročenie pojednávania vytyčeného na 31.10.2018 s tým, že žalobca už bol vyšetrený V. F., ktorý prisľúbil, že znalecký posudok predloží do 3 týždňov. Na pojednávaní konanom dňa 31.10.2018 však žalobca poprel, že by bol vyšetrený V. F.. Poukázal na Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Zdôraznil, že povinnosťou žalovaného bolo použiť prostriedky procesnej obrany včas, preto nevzhladol ďalší dôvod na odročenie pojednávania, a to aj s poukazom na prisľuby, ktoré žalovaný v priebehu konania už viackrát realizoval, a to aj napriek tomu, že od doručenia namietaného znaleckého posudku uplynula doba vyše 10 mesiacov, počas ktorého obdobia žalovaný nebol schopný doručiť súkromný znalecký posudok.

3. V súvislosti s namietanou položkou 253 - vážne mozgové a duševné poruchy súd poukázal na skutočnosť, že žalobca utrpel vo veku 28 rokov vážny úraz, ktorého následky nepochybne vyplývajú z predloženej zdravotnej dokumentácie a lekárskeho posudkov. Tento sa v dôsledku úrazu stal invalidným a nemôže vykonávať, prácu, ktorú vykonával v minulosti a trpí obmedzeniami, ktoré sú popísané v znaleckom posudku.

4. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške sťaženia spoločenského uplatnenia zohľadnil námietku premičania vznesenú žalovaným voči nároku žalobcu na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 % podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Rozšírenie žaloby o 30 % zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia predložil žalobca podaním doručeným súdu dňa 05.05.2017 a pokiaľ k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo k 03.06.2014, tak tento uplatnený nárok sa premičal v dvojročnej zákonnej premičacej lehote k 03.06.2016. V dôsledku dôvodne vznesenej námietky premičania žalovaným preto v tejto časti súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len SSU) súd priznal v súlade s predloženým znaleckým posudkom do výšky uplatneného nároku, teda v rozsahu 1 775 bodov povodne žalovaných, čomu zodpovedala suma 29.252,- eur napriek tomu, že znalecký posudok znaleckej organizácie LEGE ARTIS SSU ohodnotil počtom 1 980 a boli prehodnotené aj položky 432a, 389b a 323c. Pri hodnote bodu 16,10 eur bolo priznané žalobcovi aj bolestné v zmysle znaleckého posudku znaleckej organizácie LEGE ARTIS v počte bodov 1 340, čomu zodpovedala suma 21.574,- eur a žaloba v prevyšujúcej časti o tomto nároku bola zamietnutá. Vo vzťahu k bolestnému súd zamietol žalobu aj o úroky z omeškania, keďže tento úrok odo dňa žiadaného omeškania od 24.02.2014 predstavoval 5,25 % ročne a nie žiadaných 5,75 % ročne. Úrok z omeškania z bolestného bol priznaný od 24.2.2014, keďže žalobca preukázal, že žalovaného vyzýval na úhradu bolestného výzvou zo 04.11.2013 a výzvou na poskytnutie preddavku z 08.11.2013, preto bol nepochybne v omeškaní s plnením tohto nároku k žiadanému dátumu 24.02.2014. K zaplateniu nároku na SSU vyzval žalobca žalovaného výzvou z 26.08.2014, čo znamená, že k žiadanému dátumu 20.12.2014 bol žalovaný v omeškaní s plnením tohto nároku.

5. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 5, § 9 ods. 1, 3, 5, 6, 7, 8, § 10 ods. 1, 3 až 8 zákona č. 437/2004 Z. z. a premičanie nároku podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania bol priznaný žalobcovi odkazom na ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013.

6. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže posúdenie nároku žalobcu záviselo od znaleckého posudku a žalobca si uplatnil nárok na základe posudkov, pričom jeho neúspech bol iba čiastočný a tiež v časti príslušenstva z titulu bolestného iba v nepatrnom rozsahu.

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie proti výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 29.252,- eur s príslušenstvom z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a proti výroku o náhrade trov konania žalovaný. Namietal nesprávny procesný postup, ktorý mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k

porušení práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia ako aj nesprávne právne posúdenie veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie videl žalovaný v tom, že svojim podaním z 29.10.2018 požiadal o odročenie pojednávania vytyčeného na 31.10.2018, ktorú žiadosť aj podložila správou od znalca V.. F.. Súd prvej inštancie však žiadnym spôsobom túto žiadosť nevyhodnotil. Nevyrozumel žalovaného o tom, že pojednávanie v deň 31.10.2018 uskutoční, ktorým postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Keďže nedostal žiadne vyrozumienie zo strany súdu, bol presvedčený, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania bolo vyhovené. Pokiaľ sa tak nestalo, tak žalovanému bolo znemožnené vyjadriť sa k tvrdeniam žalobcu a reagovať na ne, čím súd prvej inštancie zásadným spôsobom porušil práva žalovaného na spravodlivý proces. Namietal, že mu tak bolo znemožnené vyjadriť sa k tvrdeniu žalobcu, že žalovaný dlhodobo predlžuje spor, a to napriek tomu, že v spise je založené podanie žalovaného z 1.8.2018, v ktorom sa uvádza, že žalobca neposkytol súčinnosť s vypracovaním znaleckého posudku, keďže nereagoval na žiadosť o dostavenie sa na plánované vyšetrenie. Napriek tomu na pojednávaní dňa 31.10.2018 vyhlásil dokazovanie za skončené. Žalovaný poukázal na to, že napriek jeho snahe o skoré predloženie znaleckého posudku nebolo v jeho možnostiach urýchliť proces vypracovania posudku, pričom je závislý od termínu, ktorý určí znalec. Taktiež žalobca nebol ochotný dostaviť sa na plánované vyšetrenie znalcom s tým, že nebude cestovať do Bratislavy, v dôsledku čoho žalovaný pristúpil k ústretovému kroku vo vzťahu k žalobcovi a objednal si znalca z východného Slovenska V.. F.. Zdôraznil, že preskúmanie duševného zdravia žalobcu je dôležité a kontrolný súkromný znalecký posudok je rozhodným dôkazom. Došlo tak k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

8. Žalovaný namietal nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, pokiaľ sa tento obmedzil iba na sumárne vyhodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia znaleckým posudkom od znaleckej organizácie LEGE ARTIS a od V.. C.. Zdôraznil, že žalobca si žiadal náhradu škody za konkrétne poškodenia zdravia na základe lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia od V.. C., pričom znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že niektoré položky hodnotené v lekárskom posudku nevychádzajú z poškodení zdravia žalobcu spôsobené v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Znaleckým posudkom od spoločnosti LEGE ARTIS bolo preukázané, že položka 433a v počte bodov 150, tak ako je uvedená v lekárskom posudku od V.. C., je hodnotená nesprávne a žalobcovi neprináleží za túto položku žiadna náhrada škody. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s položkou 256 ohodnotenou v lekárskom posudku na 80 bodov, vo vzťahu ku ktorej položke je znalecký posudok rozporný. Znalecká organizácia priznala žalobcovi za položku 256 sťaženia spoločenského uplatnenia 65 bodov, pričom táto položka je určená nad rámec zákona a bolo potrebné vypočítať znalca V.. P., ktorý znalecký posudok vypracoval. V písomnom vyjadrení z 02.03.2018 znalec k námietke tejto položky uviedol, že poranenie kožného nervu sa nedá jednoznačne objektivizovať EMG vyšetrením, preto ho ani neodporúčal. Žalovaný poukázal na rozporné vyjadrenie znalca, ktorý v znaleckom posudku priznal poškodenie zdravia žalobcovi za položku 256, avšak následne uviedol, že túto položku už nepriznal. Žalobcovi tak neprináleží náhrada škody za položku 256 aj vzhľadom na vyjadrenie znalca a posudkovej lekárky V.. D., ktoré bolo súdu predložené spolu s vyjadrením z 22.05.2017. V časti priznania sťaženia spoločenského uplatnenia považoval žalovaný rozsudok za nepreskúmateľný. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca si predmetnou žalobou uplatnil náhradu škody za konkrétne poškodenie zdravia v časti sťaženia spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku V.. C.. Vyslovil názor, že žalobcovi neprináleží náhrada škody za položku 323c, ktorá nebola hodnotená v lekárskom posudku. Pokiaľ žalobca rozšíril žalobu o položku 323c, tak voči tejto bola vznesená námietka premlčania. Súd si svojvoľne položky upravil podľa vypracovaného znaleckého posudku znaleckou organizáciou. Namietal tiež, že súd nevyhodnotil žalovaným vznesenú námietku premlčania voči položke 323c, preto považuje v tejto časti rozsudok za nepreskúmateľný.

9. Žalovaný nesúhlasil ani s priznaním trov konania v rozsahu 100 %, keďže žalobca nebol v spore plne úspešný. Vyslovil názor, že rozhodnutie o trovách malo vychádzať z § 255 CSP, teda zo zásady úspechu vo veci, resp. zo zásady zodpovednosti za výsledok konania. Rozhodnutie súdu, kedy priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania z celej žalovanej sumy nemá oporu v zákone. Taktiež súd prvej inštancie nevymedzil vo svojom odôvodnení rozhodnutia, či základom nároku na trovy konania je suma uplatnená v žalobe alebo suma priznaná rozsudkom. Pokiaľ súd citoval ustanovenie § 255 CSP, tak v skutočnosti toto ustanovenie neaplikoval. Trval na tom, že priznanie trov konania pre žalobcu v rozsahu 100 % nemá oporu v platnom zákone a je aj nespravodlivé. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním z 19.12.2018. Potvrdil, že žalovaný namietal znalecký posudok vypracovaný znaleckou organizáciou LEGE ARTIS podaním z 31.1.2018 a navrhol, že predloží konajúcemu súdu ďalší znalecký posudok. Od tohto návrhu bol telefonicky kontaktovaný zástupca žalobcu, aby sa dostavil na lekárske vyšetrenie do Bratislavy. Pre zlé majetkové pomery bola zo strany žalobcu vyslovená žiadosť, aby lekárske vyšetrenie bolo realizované v okolí bydliska žalobcu. Znalecký posudok mal byť podľa vyjadrenia žalovaného predložený do 30.06.2018. Podaním z 21.08.2018 bola doručená žalobcovi výzva na poskytnutie súčinnosti pri vypracovaní znaleckého posudku a následne na základe telefonického rozhovoru mal byť presne určený termín lekárskeho vyšetrenia, k čomu však nedošlo. Až na pojednávaní dňa 31.10.2018 sa žalobca dozvedel, že mal byť vyšetrený V. F.. Žalobca zdôraznil, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak uplatnil sudcovskú koncentráciu konania, keďže prostriedky procesnej obrany žalovaného neboli uplatnené včas. Od podania námietok žalovaného proti znaleckému posudku organizáciou LEGE ARTIS k 31.10.2018 totižto uplynulo osem mesiacov a žalovaný v žiadosti o odročenie pojednávania žiadal o poskytnutie ďalšej lehoty. K namietanému nesprávnemu zisteniu skutkového stavu žalobca uviedol, že z časti sa stotožňuje s tvrdením žalovaného a určenie výšky sťaženia spoločenského uplatnenia nepovažuje súdom prvej inštancie za správne. Mal za to, že znalecká organizácia LEGE ARTIS sa jasne, zrozumiteľne, určito a objektívne vysporiadala s posúdením odborných otázok. Poukázal však na to, že súd prvej inštancie vychádzal zo záverov tohto posudku, avšak napriek tomu priznal žalobcovi nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku V. F. vo výške 29.252,- eur, čo zodpovedá 1 775 bodom pri hodnote bodu 16,48 eur. Podľa názoru žalobcu mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o merite veci vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného v súdnom konaní.

11. Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu náhrad trov konania žalobca uviedol, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.6.2016. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty ako to bolo v § 142 ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku, ale len dve ako to je zakotvené v § 255 ods. 1, 2 CSP. Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť však aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. V takýchto prípadoch má mať žalobca právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy a nie zo žalovanej sumy. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od znaleckého posudku alebo úvahy súdu. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o priznaní sťaženia spoločenského uplatnenia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a vo výroku o trovách konania potvrdiť ako vecne správny.

12. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného predložil žalovaný repliku podaním z 28.1.2019. Zotrval na svojom odvolaní v celom rozsahu a navyiac uviedol, že žalobca bol ten, ktorý predlžoval predloženie znaleckého posudku neposkytnutím súčinnosti, keďže žalovaný už mal dohodnuté termíny vyšetrenia u znalkyne, pričom právny zástupca žalobcu neodpovedal na maily, teda s právnym zástupcom žalovaného nekomunikoval. Keďže vypracovanie kontrolného znaleckého posudku považoval žalovaný za dôležité, vyšiel v ústrety žalobcovi a oslovil znalca z východného Slovenska, a to V. F., ktorý prisľúbil vypracovať posudok do nariadeného pojednávania na 31.10.2018. Pokiaľ znalec uviedol žalovanému nepravdivé informácie a tieto boli následne zaslané súdu, tak o ich nepravdivosti žalovaný nemal žiadnu vedomosť a nemal dôvod nedôverovať znalcovi. Zotrval na názore, že súd prvej inštancie mu odoprel právo na spravodlivý proces, keďže nemal možnosť sa k týmto skutočnostiam vyjadriť. Znalecká organizácia LEGE ARTIS sa nevysporiadala s namietanou skutočnosťou zo strany žalovaného spočívajúcou v tom, že žalobca ešte pred dopravnou nehodou užíval alkoholické nápoje a iné návykové látky. Žalovaný nesúhlasil s vyjadrením žalobcu, že súd mu mal priznať náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa znaleckého posudku organizácie LEGE ARTIS, ktorá v časti sťaženia spoločenského uplatnenia ohodnotila poškodenie zdravia žalobcu na 1 980 bodov namiesto žalobcom uplatnených 1 775 bodov. Poukázal na to, že žalobca v priebehu konania neurobil žiadny úkon, ktorým by rozšíril žalobcu v časti základného sťaženia spoločenského uplatnenia, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi celý uplatnený nárok v tejto časti a nemohol žalobcovi priznať viac za sťaženie spoločenského uplatnenia poukazom na ustanovenie § 216 ods. 1 CSP. V súvislosti s touto svojou argumentáciou poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 MCdo 15/2010. Opakovane navrhol v ním napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

13. Odvolanie proti dopĺňaciemu rozsudku v zamietavej časti podal žalobca namietajúc nesprávne právne posúdenie veci, čím uplatnil odvolací dôvod v súlade s § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Mal za to, že účelom zákona č. 437/2004 Z. z. je stanoviť podmienky na priznania a poskytovanie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom v § 5 ods. 5 zákona je daná možnosť súdu v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Súd prvej inštancie sa priklonil k názoru žalovaného, že nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 30 % zo sumy 27.692 eur, čo predstavuje sumu 8.776,- eur uplatnených dňa 04.05.2017 je premlčaný. Súd prvej inštancie však už pri podaní žaloby mal k dispozícii lekársky posudok na sťaženie spoločenského uplatnenia, z ktorého bolo zrejmé, že poškodenie na zdraví, ktoré bolo spôsobené dopravnou nehodou zo dňa 03.06.2013 má nepriaznivé následky pre životné úkony žalobcu. Preto základný nárok sťaženia spoločenského uplatnenia bol žalobcom uplatnený riadne a včas a uplatnením zvýšenia nedošlo k uplatneniu nového práva, pre ktoré by plynula nová premlčacia lehota. Tento nárok vecne súvisí so sťažením spoločenského uplatnenia, ktoré bolo zvýšené lekármi, ktorí posudzovali zdravotný stav žalobcu, ale daný nárok je možné zvýšiť aj súdom pre ďalšie skutočnosti, ktorými je prípad osobitného zreteľa, a to v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z.. Navrhol preto dopĺňací rozsudok v tejto časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. K uvedenému odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním z 28.01.2019. Dopĺňací rozsudok považoval žalovaný za vecne správny v zamietavej časti, preto navrhol rozsudok v tejto časti potvrdiť. Vyslovil nesúhlas s výkladom premlčania predloženým žalobcom v odvolaní, ktoré nemá oporu v platnom právnom poriadku. Zdôraznil, že v konaní nebolo sporné, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu pre účely posudzovania jeho nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia došlo najneskôr dňa 03.06.2014, pričom tento dátum určený znaleckou organizáciou LEGE ARTIS akceptoval sám žalobca. V dôsledku dopravnej nehody tak vzniklo žalobcovi právo aj na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, vrátane jeho zvýšenia. Vyslovil názor, že sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je potrebné považovať za dva samostatné nároky, ktoré je potrebné uplatniť v zákonnej lehote. Žalobca si však zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia uplatnil na súde až zmenou žaloby zo dňa 05.05.2017, teda po uplynutí premlčacej lehoty. V súvislosti s týmto názorom poukázal na existujúcu judikatúru súdov Slovenskej republiky, v zmysle ktorých je sťaženie spoločenského uplatnenia majetkovým právom viazaným na konkrétnu osobu, ktoré sa premlčuje podľa § 106 Občianskeho zákonníka v dvojročnej subjektívnej lehote. Právo na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia má taktiež charakter majetkového práva, ktoré sa premlčuje, pričom pre začiatok plynutia premlčacej lehoty je rozhodujúci okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného (rozsudky NS SR, sp. zn. 4Cdo/152/2010, 5Cdo/104/2010). Navrhol dopĺňací rozsudok v tejto zamietavej časti potvrdiť ako vecne správny.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s dopĺňacím rozsudkom ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že tak odvolanie žalovaného ako aj žalobcu vo vzťahu k veci samej nie je dôvodné. O odvolaniach bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

16. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku, vrátane dopĺňacieho rozsudku súdu prvej inštancie a len vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného a žalobcu uvádza nasledovné.

17. Žalovaný svojím odvolaním namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré porušenie práva malo spočívať v neakceptácii žiadosti o odročenie pojednávania nariadeného na 31.10.2018 ako aj v nevyrozumení žalovaného, či tejto žiadosti bolo alebo nebolo vyhovené. S nevyhovením žiadosti o odročenie pojednávania, a teda aj nevyčkaním za súkromným znaleckým posudkom, ktorý mal žalovaný predložiť podľa príslubov, sa súd prvej inštancie vysporiadal dostatočným spôsobom v bode 16 rozsudku, kde poukázal na to, že „... bolo povinnosťou žalovaného použiť prostriedky procesnej obrany včas, čo musí byť jeho právnomu zástupcovi úplne jasné a pokiaľ navyše žalovaný uviedol informácie, ktoré nie sú pravdivé (tieto mu síce mali byť poskytnuté znalcom), tak za situácie, že v

konaní bol vypracovaný znaleckou organizáciou znalecký posudok, ktorý súd považuje za kompletný a relevantný, súd nevidel ďalší dôvod na odročenie pojednávania, a to aj s poukazom na prísľuby, ktoré žalovaný v priebehu konania už viackrát realizoval, ale súdu napriek tomu, že od doručenia znaleckého posudku vypracovaného v tomto konaní uplynula doba vyše 10 mesiacov, na túto skutočnosť nebol schopný počas celého obdobia reagovať prípadným doručením súkromného znaleckého posudku. ...“ Takýto procesný postup je súladný s ustanovením § 153 CSP, na ktoré ustanovenie aj súd prvej inštancie v súvislosti s vykonaním pojednávania dňa 31.10.2018 odkázal. Z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní dňa 31.10.2018, ktoré sa uskutočnilo napriek žiadosti o jeho odročenie zo strany žalovaného, neboli vykonané žiadne podstatné dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej. Žalovaný bol oboznámený s dôkazmi vykonanými v doterajšom konaní, pričom ku všetkým vykonaným dôkazom bol daný žalovanému priestor na vyjadrenie sa. Vyjadrenie žalobcu, či mal alebo mohol byť u znalca V. F. už vyšetrený, nie je podstatnou skutočnosťou týkajúcou sa skutkového stavu, ku ktorému tvrdeniu nevyjadrenie sa zo strany žalovaného by bolo porušením jeho práva na spravodlivý proces. S poukazom na uvedené považoval odvolací súd túto námietku žalovaného za nedôvodnú. Odvolací súd zdôrazňuje, že samotné nevyrozumenie o žiadosti o odročenie pojednávania nespôsobuje automaticky porušenie práva na spravodlivý proces. Stotožnil sa s tvrdením súdu prvej inštancie, že žalovaný mal dostatočný časový priestor na predloženie ním navrhovaného dôkazu, pričom nebolo preukázané, že žalobca vykonanie tohto dôkazu sťažoval.

18. Nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie videl žalovaný v nezohľadnení znaleckého posudku od spoločnosti LEGE ARTIS vo vzťahu k položke 433a sťaženia spoločenského uplatnenia a vo vzťahu k položke 256 sťaženia spoločenského uplatnenia, vo vzťahu ku ktorej znalecký posudok predkladá rozporné hodnotenie, čo vyplýva jednak zo znaleckého posudku ako aj z dodatočného písomného vyjadrenia k tejto položke. Odvolací súd k tomuto uvádza, že podstatným pre priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je ustálenie celkového počtu bodového hodnotenia poškodenia zdravia žalobcu, hoci konkrétny počet bodov nemusí byť paralelne zhodný s jednotlivými položkami. Je namieste zdôrazniť, že žalobca je pri uplatnení nároku na náhradu škody v súdenom prípade plne odkázaný na odborné posúdenie jeho zdravotného stavu, preto nie je správna úvaha odvolateľa, ak tento namieta nesprávne ohodnotenie jednotlivých položiek. Napriek tomu odvolací súd poukazuje na to, že namietaná položka 433a v počte bodov 150 nebola zahrnutá do celkového bodového hodnotenia v rozsahu 1 980 bodov. Čo sa týka položky 256 - poranenie kožného nervu stehna, tak žalovaný odôvodnenie rozsudku v bode 8 si nesprávne vysvetlil. Znalecká organizácia sa totižto vyjadrila len k neodporúčaniu vyšetrenia a nie k neodporúčaniu priznania bodového hodnotenia v počte 65 bodov. Táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z vyjadrenia znaleckej organizácie k námietkam žalovaného predložených prostredníctvom V. Q. D.Š..

19. Vo vzťahu k položke 323c sťaženia spoločenského uplatnenia vzniesol žalovaný námietku premlčania, s ktorou sa súd prvej inštancie detailne nevysporiadal. Z obsahu spisu vyplýva, že táto položka nebola obsiahnutá v lekárskom posudku V. C., na základe ktorého žalobca uplatnil svoj nárok na súde, teda táto položka nebola hodnotená v uvedenom lekárskom posudku. Nie je možné však stotožniť sa s názorom žalovaného, že ak kontrolný znalec na základe predloženej lekárskej dokumentácie zistil aj poškodenie zdravia obsiahnutého v položke 323c, ide o nový nárok žalobcu, vo vzťahu ku ktorému je dôvodne vznesená námietka premlčania. V súdenom prípade ide o ustálenie rozsahu poškodenia zdravia žalobcu, vo vzťahu ku ktorému mu nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia prináleží. Žalobca si žalobou uplatnil sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 29.252,-eur, ktorú výšku odôvodnil poukazom na dôkaz - lekársky posudok, ktorý bol v priebehu konania kontrolným znaleckým posudkom spresnený - opravený. Nebolo tak možné zohľadniť námietku premlčania vznesenú žalovaným vo vzťahu k tejto položke.

20. Žalobca podal odvolanie proti dopĺňaciemu rozsudku v časti, ktorou bol jeho nárok o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietnutý.

21. Podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

22. V konaní bolo nesporne preukázané, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo k 3.6.2014, pričom rozšírenie žaloby o navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia uplatnil žalobca dňa 5.5.2017, teda po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty. Správne preto súd prvej inštancie zohľadnil vznesenú námietku premlčania žalovaným. Nie je možné stotožniť sa s názorom žalobcu, že pokiaľ pôvodnou žalobou uplatnil sťaženie spoločenského uplatnenia, tak uplatnením jeho navýšenia z dôvodov hodných osobitného zreteľa nejde o nový nárok. Odvolací súd uvádza, že aj keď obsahovo ide o nárok súvisiaci so sťažením spoločenského uplatnenia, jeho navýšenie najviac o 50 % je právom súdu podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., v zmysle ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Citované ustanovenia však nezávisí od svojvoľe súdu, ale predpokladom priznania zvýšenej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je jej uplatnenie riadne a včas, teda pred uplynutím premlčacej lehoty. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je tak nárokom, ktorý by patril poškodenému popri nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia podľa bodového hodnotenia. Bol však uplatnený po uplynutí premlčacej lehoty, preto bola žaloba v tejto časti správne zamietnutá.

23. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 29.252,- eur s príslušnými úrokmi, ako aj v zamietavom výroku, ktorým bolo rozhodnuté o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP.

24. Odvoláciu námietku týkajúcu sa náhrady trov konania považoval odvolací súd za dôvodnú. Žalobca bol neúspešný v minimálnej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania, ale tiež vo vzťahu k navrhovanému zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 % podľa úvahy súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Pri posudzovaní náhrady trov konania je rozhodujúcim to, či nárok bol zamietnutý výslovne v dôsledku úvahy súdu, alebo či predmetný nárok síce žalobcovi prináleží, ale je uplatnený po uplynutí premlčacej lehoty. Ak žalobca pristúpil k rozšíreniu žaloby po uplynutí premlčacej lehoty, musel si byť vedomý dôsledkov s tým spojených, vrátane možnosti vznesenia námietky premlčania protistranou. Poukazom na uvedené skutočnosti nie je rozhodnutie o trovách konania súdu prvej inštancie vecne správne.

25. Výrok o nároku na náhradu trov konania odvolací súd zrušil v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže súd svojím nesprávnym procesným postupom (rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania bez zohľadnenia čiastočného neúspechu žalobcu) porušil právo žalovaného na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nie je možné napraviť v odvolacom konaní, pokiaľ sa súd prvej inštancie nevysporiada so zákonom prípustnými možnosťami rozhodnutia o tomto nároku.

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania po vyhodnotení, či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP.

27. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).